

FKSP	Strana
<u>1. FKSP</u>	2
<u>1. 1 Tvorba a zásady čerpání FKSP 2024</u>	2
<u>1. 2 Metodický pokyn ministerstva financí, stručně ke změnám</u>	2
<u>1. 3 Zdanění příspěvků do roku 2023</u>	4
<u>1. 4 Příklady z praxe a dotazy</u>	6
<u>1. 5 Zápůjčka z FKSP</u>	7
<u>1. 6 Rozpočet a zásady čerpání FKSP</u>	8
<u>1. 7 Společné metodické doporučení MŠMT a ČMOS PŠK k novele vyhlášky č. 114/2002 Sb., o FKSP</u>	10
<u>1.9 „Kuchařka FKSP“ jak ji uváděly odbory</u>	12
<u>1. 14 Krácení příspěvku s ohledem na velikost úvazku</u>	26
<u>1. 15 Zrušená vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb</u>	26

Upozornění, v textu ponechávám i texty a doporučení, které vycházely ze zrušené vyhlášky č. 114/2002 Sb. o FKSP.

Od roku 2024 nemusí platit, ale mohou posloužit jako inspirace při sestavování vašeho vnitřního předpisu k čerpání fondu.

Zpracováno k 28. 12. 2023

1. FKSP

1. 1 Tvorba a zásady čerpání FKSP 2024

(1) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace ve výši 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci. Nejméně 50 % z rozpočtovaného základního přidělu k 1. lednu rozpočtového roku podle věty první se použije na příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.

(2) Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky ke dni, k jehož konci se sestavuje řádná individuální účetní závěrka.

(3) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám.

(4) Zdrojem fondu kulturních a sociálních potřeb jsou i splátky zápůjček poskytnutých z fondu kulturních a sociálních potřeb, náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu, příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz příspěvková organizace přispívá z fondu, a peněžní dary poskytnuté do fondu kulturních a sociálních potřeb.

(5) Použití fondu kulturních a sociálních potřeb stanoví právní předpis, kolektivní smlouva, kolektivní dohoda nebo vnitřní předpis.

(6) Na plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb není právní nárok.

(§ 33 zákona č. 250/2000 Sb.)

1. 2 Metodický pokyn ministerstva financí, prosinec 2023

Stručný souhrn změn, podrobně viz metodický pokyn:

- a) zrušení vyhlášky o FKSP (žádná nová nebude),
- b) snížení základního přidělu do fondu z 2 % na 1 %,
- c) povinnost použít nejméně 50 % základního přidělu do fondu na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.

Jakým způsobem organizace naloží se zbývajících částí přidělu, je zcela na jejím uvážení, není vázána pravidly, která uváděla vyhláška, ale může si je převzít do svého vnitřního předpisu, nebo uvést v kolektivní smlouvě.

Pravidla čerpání si stanoví organizace ve vnitřním předpisu. Není dost dobře možné vytvořit vzorový dokument, Jednou z možností je použít text zrušené vyhlášky, odstranit z něj, co organizaci nevyhovuje a zůstatek vydat jako svůj vnitřní předpis.

O čerpání spolurozhoduje odborová organizace, tedy i o podobě vnitřního předpisu.

Vyhláška o FKSP umožňovala přispívat na stravování. Tato možnost je zachována, jen ji musíme hledat jinde – vy vyhlášce č. 84/2005 Sb. Příspěvek z FKSP na peněžitý příspěvek na stravování pro příspěvkové organizace územních samosprávných celků již tedy není limitován co do maximální výše (která doposud činila 45 % peněžitého příspěvku).

Plnění z fondu lze poskytnout v podstatě komukoliv, vnitřní předpis by měl okruh oprávněných osob definovat.

Příspěvek na produkty spoření na stáří lze ale poskytovat pouze zaměstnancům organizace. Jeho výše již není omezena tím, co si zaměstnanec sám spoří.

Při poskytování příspěvků z volné části fondu je třeba brát v úvahu, že některá plnění nejsou osvobozena od daně z příjmů, a kromě daně je z nich nutné odvést zdravotní a sociální pojištění, a to jak na straně zaměstnance, tak na straně zaměstnavatele. Je pak vhodné sledovat změny zákona o dani z příjmů, zda nedošlo ke změnám.

Spolurozhodování o fondu

O rozpočtu a způsobu jeho čerpání spolurozhoduje odborový orgán (§ 225 ZP). Forma i postup není stanoven, je to věcí dohody mezi odbory a zaměstnavatelem. Nejvhodnější je dohodnout tato pravidla v kolektivní smlouvě.

Příklady z praxe

Odborová organizace u zaměstnavatele není	Zaměstnavatel rozhoduje samostatně, sám sestavuje rozpočet i pravidla čerpání fondu.
Odborové organizaci byl rozpočet i zásady čerpání předloženy, odbory se však nevyjádřily.	Zaměstnavatel postupuje sám při sestavení rozpočtu i pravidel čerpání fondu.
Zaměstnavatel nepožádal odbory o souhlas, nepředložil jim ani rozpočet, ani pravidla.	Je nutný dodatečný souhlas odborů.
Odbory nesouhlasí s návrhem zaměstnavatele.	Pokud přesto zaměstnavatel realizuje svůj návrh, porušuje zákoník práce (§ 225), ale zákon mu za to nestanoví žádnou sankci (ani zákoník práce, ani zákon č. 251/2005 Sb. o inspekci práce).

1.2 Zdanění příspěvků z FKSP (platilo do roku 2024)

Z hlediska daně z příjmů a odvodů na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení u zaměstnanců (vybraná plnění).

	Plnění	Omezení	Plnění	Daň	ZP	SP
§ 4	Nákup vitamínových prostředků	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
	Příspěvky na očkování proti chřipce, klíšťové encefalitidě a hepatitis A, pokud není hrazeno ze zdravotního pojištění. Dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky, preventivní péče na úseku dentální hygieny a zubní prevenci poskytované dentální hygienistkou a preventivní, léčebnou a diagnostickou péči na úseku zubního lékařství včetně ortodontické péče. Tištěné knihy.	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
	Pracovní oděvy a obuv nad povinné vybavení	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
	Zlepšení pracovního prostředí.	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
	Vybavení pro sportovní a zájmovou činnost, které je půjčováno zaměstnancům.	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
§ 4a	Příspěvek na použití zařízení péče o děti	není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
§ 5a	Příspěvek na dopravu do zaměstnání					
§ 6	Půjčky na pořízení domu nebo bytu	Max. 300 000 Kč	Peněžní	Ne	Ne	Ne
	Půjčky na koupi bytového zařízení	Max. 100 000 Kč	Peněžní	Ne	Ne	Ne
§ 7	Příspěvek na závodní stravování	72 Kč*	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne

	Plnění	Omezení	Plnění	Daň	ZP	SP
§ 8	Příspěvek na dovolenou, včetně rehabilitace a lázeňské léčby, rekreační pobyty ve vlastních zařízeních nebo pořízených od jiných organizačních složek státu nebo od právnických nebo	20 000 Kč **	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne

	fyzických osob a na zájezdy, a to v tuzemsku i v zahraničí.					
Upozornění ČMOS PŠ, viz poslední strana tohoto souboru: Od daně z příjmu jsou v souladu s ustanovením § 6 odst. 9 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o daních z příjmu), osvobozeny masáže, které jsou poskytované jako pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, od maséra, který je zapsán v národním registru zdravotnických služeb. Nebude-li masér – živnostník, provádějící masáž zapsán v národním registru zdravotnických služeb, nebude příspěvek osvobozen od daně z příjmu						

	Plnění	Omezení	Plnění	Daň	ZP	SP
§ 9	Vstupenky na kulturní, tělovýchovné a sportovní akce a na dopravu na tyto akce, náklady na kulturní, tělovýchovné a sportovní akce, náklady na vzdělávací kurzy.	Není	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne
§ 11	Jednorázová sociální výpomoc	30 000 Kč	V hotovosti	Ano	Ano	Ano
	Sociální výpomoc při živelních pohromách	50 000 Kč	V hotovosti	Ne	Ne	Ne
	Bezüročná půjčka v tíživé finanční situaci	50 000 Kč	V hotovosti	Ne	Ne	Ne
	Bezüročná půjčka v případech postižení živelní pohromou	100 000 Kč	V hotovosti	Ne	Ne	Ne
§ 12	Penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a soukromé životní pojištění	50 000 Kč ***	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne

	Plnění	Omezení	Plnění	Daň	ZP	SP
§ 14	Dary - za mimořádnou aktivitu ve prospěch zaměstnavatele, - za aktivitu humanitárního a sociálního charakteru - při pracovních výročích, - při životních výročích, - při prvním přiznání důchodu. (Pokud by zaměstnanec dostal během roku více darů, pak je od daně osvobozena jen částka 2000 Kč ze součtu všech těchto darů.)	2000 Kč	Nepeněžní	Ne	Ne	Ne

K uvedeném přehledu. Pro poskytnutí příspěvku z FKSP jsou v některých případech stanoveny určité podmínky – buď je zde omezena finanční částka, nebo je stanovena forma

poskytnutí – peněžní či nepeněžní. Pokud tyto podmínky nejsou dodrženy, jedná se vždy o zdanitelné plnění s povinností odvodu daní a zdravotního pojištění a příspěvku na sociální zabezpečení.

Některé příspěvky poskytnuté zaměstnancům z FKSP se zdaňují. Vyhláška o FKSP se zdaňováním nezabývala, zdanění upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP), zejména § 6 odst. 7 a odst. 9.

1. 4 Příklady z praxe a dotazy (do 2023)

Diferencovaná výše příspěvku z FKSP členům a nečlenům ČMOS

V některých organizacích ČMOS se pokoušeli rozšířit členskou základnu zvýhodněním členů ČMOS oproti nečlenům – nečlenům ČMOS byl například poskytován příspěvek na rekreaci ve výši 500 Kč, členům 1000 Kč. Diferencovaný přístup k zaměstnancům z pohledu jejich členství v odborech by ale mohl být považován za diskriminaci.

V zásadách pro poskytování příspěvku z FKSP zaměstnancům lze stanovit diferencovaný přístup, jedině ale z hlediska záslužnosti. V rozpočtu se pak stanoví například příspěvek na rekreaci ne jednou částkou, ale určitým rozmezím, např. 500 až 1000 Kč. Na příspěvek není právní nárok, jeho výši pak posuzuje a stanoví v individuálních případech zaměstnavatel společně s výborem základní organizace ČMOS. Jaká kritéria zahrnou pod pojem „záslužnost“, je pouze na nich.

Obecná právní norma pro tuto problematiku neexistuje. Výklad byl konzultován na ústředních orgánech ČMOS PŠ.

Zaměstnanec má u organizace uzavřeny dva pracovní poměry. Náleží mu z FKSP dva příspěvky, např. na vitamíny, rekreace?

I když má zaměstnanec u organizace uzavřen dva pracovní poměry, stále je to jen jeden zaměstnanec. Na čerpání prostředku fondu se tedy může podílet jen jednou.

Lze z FKSP přispívat i zaměstnancům, kteří jsou v pracovním poměru dobu kratší než jeden rok?

Po dobu trvání pracovního poměru má zaměstnanec nárok na čerpání FKSP, bez ohledu na délku trvání pracovního poměru, musí však jít o pracovní poměr, u dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti to není možné.

1.5 Zápůjčka z FKSP

Smlouva o zápůjčce

uzavřená podle ustanovení § 11 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění.

Škola (*doplní se název podle zřizovací listiny*)

se sídlem, IČO,...

zastoupená ředitelem školy

(dále jen věřitel)

a

zaměstnanec školy XY

datum narození

(dále jen dlužník)

uzavírají tuto smlouvu o zápůjčce

Část I.

1. Věřitel poskytuje dlužníkovi bezúročnou zápůjčku z FKSP výši Kčslovy k účelu který je v souladu s vnitřním předpisem organizace, za podmínek dále stanovených touto smlouvou.
2. Dlužník částku přijímá a zavazuje se ji splatit v pravidelných měsíčních splátkách formou srážek ze mzdy/platu počínaje vyúčtováním za měsíc, který následuje po měsíci, kdy zápůjčka začala být čerpána, ve výšiKč měsíčně.
3. Zápůjčku dlužník splácí i v době mateřské a rodičovské dovolené.
4. Při zániku pracovního poměru z jakýchkoli důvodů je zápůjčka splatná nejpozději ke dni ukončení pracovního poměru, formou mimořádných srážek ze mzdy/platu ve výši až do výše nesplaceného zůstatku zápůjčky, nebo přímou úhradou.
5. Věřitel a dlužník se dohodli, že v případě prodlení dlužníka úhradou některé ze splátek se stává nesplacený zůstatek splatným najednou.
6. Zápůjčka je bezúročná. Věřitel je oprávněn požadovat vůči dlužníkovi úroky z prodlení podle platných právních předpisů v případě, že dlužník nebude řádně splácet zápůjčku.

Část II. Zajištění pohledávky ručitelem.

K zajištění pohledávky věřitele z této zápůjčky poskytnuté dlužníkovi prohlašuje ručitel _____ (identifikace) že bere na sebe závazek, že uspokojí pohledávku ze zápůjčky poskytnuté dlužníkovi podle této smlouvy, jestliže ji tento neuspokojí sám, učiní tak na základě výzvy věřitele, vůči němuž bude v den následujícím po doručení výzvy k úhradě v postavení dlužníka. Ručitel souhlasí se splácením dlužné částky formou srážek z jeho platu/mzdy v pravidelných měsíčních splátkách ve výši _____ Kč měsíčně.

V _____ dne

Dlužník:

Věřitel:

1. 6 Rozpočet a zásady čerpání FKSP

Rozpočet finančních prostředků z FKSP na rok

Příjmová část

Zůstatek z předcházejícího roku	Kč
z toho zůstatek na dary §14 z předcházejícího roku	Kč
Příděl na rok	Kč
z toho na dary §14	Kč
<i>Další příjmy</i>	Kč
Celkem	Kč

Výdajová část

1. <u>Produkty spoření na stáří</u>	Kč
2. <u>Další</u>	Kč
3. <u>Další</u>	Kč
4. <u>Další</u>	Kč

CelkemKč

Poznámka:

- 1) *Rozpočet (pravidla) je nutno tvořit k 1. 1. příslušného roku. (Vyúčtování skutečného přídělu se provede během účetní uzávěrky)*
- 2) *Spolurozhodování: O tvorbě rozpočtu a pravidel spolurozhoduje odborová organizace ZP § 225.*

Pravidla pro čerpání finančních prostředků z FKSP

Okruh osob, kterým se příspěvek z fondu poskytuje

Plnění z fondu

		výše příspěvku
	Spoření zaměstnanců	
	vitamíny	
	očkování	
	masáže	
	jednotné oblečení	
	zlepšení pracovního prostředí	
	vybavení pro zájmovou (sportovní) činnost	
	zápůjčky na bytové účely	
	stravování	
	rekreace/rehabilitace	
	Zájezdy pořádané organizací	
	kulturní a sportovní akce pořádané školou	
	sociální výpomoc, sociální zápůjčka	
	penzijní připojištění	
	dary za mimořádnou aktivitu	
	dary k pracovním výročím	
	dary k životním výročím	

1. 7 Společné metodické doporučení MŠMT a ČMOS PŠ

Lze použít i po zrušení vyhlášky č. 114/2002 Sb.

V zájmu sjednocení postupu příslušného odborového orgánu a zaměstnavatele při uplatnění ustanovení § 13 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o FKSP, vydává ČR MŠMT a ČMOS PŠ následující stanovisko (metodické doporučení).

Úhrada nákladů na činnosti ve smyslu § 13 vyhlášky o FKSP může být uplatňována za předpokladu, že došlo k dohodě mezi jednajícími stranami při tvorbě zásad pro používání prostředků FKSP a dále, že došlo k dohodě při sestavování rozpočtu FKSP. V tomto rozpočtu je třeba stanovit objem výdajů z fondu pro účely ve smyslu § 13 vyhlášky o FKSP. V rámci tohoto objemu se stanoví zvláště objem výdajů na osobní náklady podle bodu 5) tohoto doporučení.

Ustanovení umožňuje poskytovat příspěvek odborové organizaci, která působí u zaměstnavatele, na úhradu prokazatelných nákladů, které vznikají v souvislosti s plněním oprávnění vyplývajících z pracovněprávních předpisů. Způsob poskytování příspěvku a jeho výše se stanoví v zásadách pro používání fondu.

Při tvorbě zásad spolupracuje příslušný odborový orgán, který je oprávněn spolurozhodovat se zaměstnavatelem.

Přehled předpokládaných nezbytných nákladů k plnění oprávnění odborové organizace, např.:

- 1) Cestovní náklady členů odborové organizace, která působí u zaměstnavatele, v případě cest na jednání odborových orgánů odborového svazu, konzultace, kontroly, vzdělávací a podobné akce, pokud tyto mají přímou souvislost s realizací odborových oprávnění. Dále ostatní přímé náklady spojené s účastí členů odborové organizace na vzdělávacích akcích, které mají přímou souvislost s plněním oprávnění odborové organizace (zejména poplatky za účast na jednorázových i dlouhodobých vzdělávacích akcích).
- 2) **Přiměřené a nezbytně nutné** náklady na pronájem místností, využívaných ke školení, zasedání orgánů odborové organizace, případně k dalším jednáním.
- 3) Náklady na poštovné a popř. na elektronickou poštu, telefon a fax, pokud jsou prokazatelné náklady na jejich použití (např. využití veřejných placených telekomunikačních a elektronických služeb).
- 4) Nákup kancelářských potřeb, případně nákup a provoz výpočetní a kopírovací techniky, náklady na provoz nákup odborných publikací a časopisů.
- 5) Osobní náklady (ostatní platby za provedenou práci), zejména **přiměřené odměny** externím odborníkům za vypracování stanovisek a analýz, odměny lektorům, odborovému funkcionáři apod., vznikající v souvislosti s plněním oprávnění odborové organizace.

B) Postup při uplatňování náhrady nákladů:

ad 1) Výbor základní odborové organizace (resp. oblastní rada odborového svazu) předkládá vyplněné formuláře cestovních nákladů doložených jízdenkami. Dále předkládá doklady o zaplacení účastnických poplatků a doklad o úhradě **nezbytného občerstvení při jednání**.

ad 2) Uhrazené nájemné z jednací místnosti doloží kopií faktury nebo výpisem z účtu.

ad 3) Náklady tohoto druhu doloží odborový orgán dokladem o nákupu poštovních známek, dokladem o bezhotovostním převodu poštovního, popř. jiným dokladem o poskytnutí telekomunikační či obdobné služby.

Krytí nákladů příslušného odborového orgánu na provoz vlastní elektronické pošty, telefonu a faxu lze uskutečnit stanovením paušálu.

ad 4) Nákup obálek a kancelářského papíru a dalších administrativních potřeb a hrazení provozu výpočetní a kopírovací techniky lze řešit stanovením paušálu.

ad 5) Uvedené odměny mohou být poskytnuty na základě uzavřené dohody o práci konané mimo pracovní poměr. Pro členy příslušného odborového orgánu, který zastupuje zaměstnance, lze stanovit část odměny za výkon funkce, odpovídající činnosti ve smyslu § 13 vyhlášky o FKSP.

C) Oprávnění ke spolurozhodování odborů a zaměstnavatele:

Nedodržení dohody řeší společný výklad MFČR a ČMKOS v návaznosti na znění ustanovení zákoníku práce a dalších předpisů.

Při aplikaci § 13 vyhlášky o FKSP se uplatní ustanovení § 3 odst. 6 vyhlášky, které stanoví, že příspěvkem podle této vyhlášky, pokud není stanovena jiná výše, může být i plná úhrada nákladů. Lze uvážit i řešení poskytnutím zálohy, která bude podle skutečnosti zúčtována.

V Praze dne 19. 6. 2002

.....
předseda ČMOS PŠ

.....
I. náměstek ministra MŠMT

Zdroj: http://www.kros-msk.cz/FKSP_26.1.2014

1.9 „Kuchařka FKSP“ jak ji uvádějí odbory (v roce 2020, nemusí platit po 1.1.2024)

Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb je fondem zaměstnavatele, nezastupitelnou úlohu ve spolurozhodování má příslušná odborová organizace.

Vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění (novela č. 510/2002Sb., 100/2006 Sb., 355/2007 Sb., 365/2010 Sb. 434/2013 Sb., 353/2015 Sb., 357/2019 Sb., upravuje v návaznosti na zmocnění v zákonech o rozpočtových pravidlech (jedná se o zákon č. 218/2000Sb. a zákon č. 250/2000 Sb.) výši tvorby FKSP, další příjmy a hospodaření s fondem v organizačních složkách státu a ve státních příspěvkových organizacích a příspěvkových organizacích zřízených územně samosprávnými celky.

Vyhláška taxativně vymezuje okruh plnění, která lze z fondu poskytovat. Ve způsobu čerpání fondu ani v kolektivní smlouvě nelze okruh plnění z fondu rozšířit.

Poslání fondu – určen k zabezpečování kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců (včetně bývalých zaměstnanců) a jejich rodinných příslušníků. V rozpočtu a pravidlech čerpání musí být vyhrazena část sociálního a kulturního charakteru. Fond je založen na principu solidarity.

Upozornění: Vyhláška nezná pojem osobní účty! Zakládání osobních účtů je v rozporu s vyhláškou a posláním fondu, který je definován v zákoně o rozpočtových pravidlech. Jednalo by se o porušení rozpočtových pravidel!

Tvorba fondu

▪ Základní příděl

Základní příděl do fondu činí 2 % z ročního objemu skutečně vyplacených mzdových prostředků zaměstnancům, s kterými zaměstnavatel uzavřel pracovní smlouvu, bez ohledu na dobu jejího trvání. U příspěvkových organizací jsou základem pro výpočet též platy a mzdy, které jsou vypláceny zaměstnancům z doplňkové činnosti. Do výpočtu základního přídělu se nezahrnují částky, které zaměstnavatel vyplácí na základě dohod o provedení práce. Jiný doplňkový příděl možný není.

▪ Další příjmy

- náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu;
- peněžní a jiné dary určené do fondu;
- u příspěvkových organizací příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz příspěvková organizace přispívá z fondu.

Rozpočet fondu

1. Příjmová část – zůstatek fondu na počátku roku včetně splátek půjček;

- plánovaný základní příjem do fondu na běžný kalendářní rok (2% skutečně vyplacených mzdových prostředků, platy zaměstnanců, které jsou hrazeny z doplňkové činnosti), tvoří se zálohově;

- příjmy z pronájmu;
- náhrady škod a pojistná plnění;
- peněžní a jiné dary;

2. Výdajová část – výdaje pouze v souladu s vyhláškou na účely uvedené v § 4 – 14

Organizace vypracuje vlastní pravidla pro čerpání fondu (jen do výše prostředků na účtu fondu) a na základě toho pak vypracuje výdajovou část!

Upozornění: Rozpočet musí být v souladu s pravidly čerpání! Ve výdajové části rozpočtu fondu musí být uvedena konkrétní výše příspěvků na jednotlivá plnění, která jsou uvedena v pravidlech čerpání.

Pravidla pro čerpání fondu

Do pravidel pro čerpání fondu je účelné zahrnout :

- rozsah plnění (na co se bude přispívat);
- výše příspěvku;
- za jakých podmínek bude příspěvek poskytnut, jak často (např. 1x za rok...)
- okruh osob, které se na čerpání fondu mohou podílet;

Upozornění: pravidla čerpání fondu nabývají účinnosti dnem vydáním. V průběhu platnosti je lze po dohodě měnit, nelze však zpětně.

Okruh osob, které se mohou na plnění z fondu podílet:

- Zaměstnanci, kteří mají se zaměstnavatelem uzavřenou pracovní smlouvu podle § 33 a dalších zákoníku práce.
Na výhodách fondu se mohou podílet i zaměstnanci, kteří čerpají rodičovskou dovolenou do 3 let věku dítěte, do 4 let věku dítěte pokud žena čerpá neplacené volno a je stále zaměstnankyní organizace.
- Důchodci, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u příspěvkové organizace .
Zákony o rozpočtových pravidlech staví zaměstnance a důchodce do stejné roviny. To platí i ve vyhlášce. Tzn., že ve všech ustanoveních vyhlášky, kde se hovoří o zaměstnancích, je již legislativně upraveno včetně bývalých zaměstnanců. Pokud v organizaci pracuje důchodce, bývalý zaměstnanec jiné organizace, může se podílet po dobu trvání pracovního poměru na výhodách fondu jak u toho zaměstnavatele, od kterého odešel do starobního důchodu, tak u stávajícího zaměstnavatele.
- Rodinní příslušníci
Pokud to další ustanovení vyhlášky umožňují (kultura, tělovýchova, rekreace) mohou se na výhodách z fondu podílet i rodinní příslušníci.
Rodinnými příslušníky jsou manžel/ manželka, partner/partnerka (zákon č. 115/2006Sb. o registrovaném partnerství) druh/družka a nezaopatřené děti, včetně dětí svěřených do pěstounské nebo poručnické péče a děti svěřených soudem do péče zaměstnance.
Upozornění: Za nezaopatřené dítě se považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku dítěte, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání. Přípravou na budoucí povolání se rozumí též studium v přípravných kurzech, které mají akreditaci MŠMT.

Nelze poskytovat čerpání z fondu, pokud zaměstnanec žádá příspěvek pro své rodiče nebo pro vnuka.

- Jiné osoby – pouze pro plnění z § 14 dary

Hospodaření s fondem

- Hospodaření s fondem se řídí rozpočtem fondu a stanoví se způsob čerpání. Veškerá plnění z fondu mají nepeněžní formu, s výjimkou sociálních výpomocí, sociálních půjček a darů. Nepeněžní plnění jsou osvobozena od daně z příjmů ze závislé činnosti podle příslušných ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- Prostředky fondu se ukládají na samostatném účtu u peněžního ústavu, který si zaměstnavatel zvolí. Prostředky fondu organizační složky státu a státní příspěvkové organizace se ukládají na účtech podřízených státní pokladně v České národní bance. Každé použití fondu by mělo jít přímo z tohoto zvláštního účtu. Ve vyhlášce již není upraven zálohový přiděl, ten řeší zákon o rozpočtových pravidlech. Zálohový přiděl se provádí podle rozhodnutí zaměstnavatele, pokud ale je vyúčtována tvorba fondu, je povinností nejpozději do konce následujícího měsíce tyto prostředky převést na samostatný účet u peněžního ústavu. Poplatky za vedení účtu jsou hrazeny z prostředků organizace, úroky z vkladů jsou příjmem organizace.
- Organizační složka státu a příspěvková organizace sestavuje rozpočet fondu a stanoví způsob jeho čerpání. Při používání fondu se postupuje v souladu se schváleným rozpočtem a lze z něj čerpat pouze výdaje podle ustanovení § 4 až 14. Pro spolurozhodování odborové organizace platí zvláštní předpis (§ 225 ZP) . Spolurozhodování příslušných odborových orgánů je taková forma vzájemného vztahu mezi odborovým orgánem a zaměstnavatelem, kdy právní předpis vyžaduje, aby k provedení právního úkonu či přijetí jiného opatření zaměstnavatele byl dán souhlas odborové organizace. V organizacích, kde působí odborová organizace, je rozpočet fondu a způsob jeho čerpání předmětem kolektivního vyjednávání. *Upozornění: Bližší úpravu spolurozhodování vyhláška ani zákoník práce nestanoví. Záleží na dohodě mezi zaměstnavatelem a příslušnou odborovou organizací. Je důležité si ujasnit, zda spolurozhodování končí schváleným rozpočtem a způsobem čerpání, nebo zda odbory budou podepisovat každou položku čerpání. Jde o právní požadavek, aby zaměstnavatel vždy předem získal souhlas odborové organizace k připravovanému opatření (souhlas s rozpočtem a způsobem použití prostředků FKSP). Pokud zaměstnavatel nezískal předem souhlas odborové organizace a přesto poskytuje plnění z fondu, nerespektuje tudíž ustanovení § 225 zákoníku práce, má odborová organizace právo obrátit se na příslušný inspektorát práce a požadovat nápravu.*
- Organizační složka státu a příspěvková organizace může přispívat pouze na plnění a činnosti, které organizuje nebo spoluorganizuje nebo pořídí od jiné organizační složky státu nebo právnické nebo fyzické osoby. Příspěvek lze poskytnout pouze z toho fondu, ze kterého byla činnost proplacena. Účetní doklad musí znít na adresu zaměstnavatele a mít náležitosti § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Účetní doklady musí obsahovat: označení účetního dokladu, obsah účetního případu a jeho účastníky, peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření

množství, okamžik vyhotovení účetního dokladu, okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení, podpis.

Úhrady nákladů za jednotlivé akce podle vyhlášky FKSP provádí organizace na základě účetního dokladu (v souladu se zákonem o účetnictví), a to buď převodem ze samostatného účtu nebo v hotovosti z pokladny organizace. Z hlediska dodržení ustanovení vyhlášky není rozhodující , zda plnění je hrazeno odpovědným pracovníkem v hotovosti nebo na fakturu, ale rozhodující je splnění všech náležitostí účetního dokladu (aby bylo možno z něho určit obsah jednotlivého nákupu a byl vystaven na jméno organizace). Při úhradě plnění z fondu v hotovosti se postupuje následovně - odpovědný zaměstnanec obdrží zálohu z pokladny organizace, provede nákup. Na základě účetního dokladu pak zálohu zúčtuje.

Upozornění: Paragon, který splňuje náležitosti § 11 výše uvedeného zákona, je účetním dokladem.

- Na poskytnutí příspěvku nebo jiné plnění z fondu není právní nárok. Zaměstnanec nemůže uplatňovat nárok na příspěvek např. na rekreaci, kulturu apod. pokud to není uvedeno v pravidlech čerpání.

Doporučuji do způsobu čerpání vždy zakotvit za jakých podmínek je možno zaměstnancům příspěvek z fondu poskytnout, v jaké výši a s jakou frekvencí.

- Zachovává se možnost prominutí zůstatku nesplacených zápůjček z fondu v souladu s ustanovením § 34 odst.1 zákona č. 219/2000Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění, maximálně do výše 30 000,-Kč. Zůstatek zápůjček, který je zaměstnanci prominut, je peněžní plnění, přičítá se zaměstnanci k platu a odvádí se daň z příjmu.

Upozornění: Prominout zápůjčku zaměstnanci lze pouze v případě, že je stále v pracovním poměru k organizaci. Nelze půjčku prominout zaměstnanci, který má již ukončen pracovní poměr.

Použití fondu

1. **§ 4 - Příspěvky na náklady na provoz zařízení poskytujícího péče o dítě v dětské skupině, kulturních, rekreačních, sportovních a tělovýchovných zařízení, rehabilitačních zařízení včetně masáží a zařízení pro zájmovou činnost, na provoz autobusu, pokud je využíván pro potřeby zařízení sloužícího kulturnímu, sociálnímu rozvoji zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků.**

Do způsobu čerpání lze zahrnout:

- Příspěvek na náklady na provoz **zařízení poskytujícího péče o dítě v dětské skupině, kulturních zařízení, rekreačních zařízení, tělovýchovných a sportovních zařízení, zařízení závodní preventivní péče, rehabilitačních zařízení, zařízení pro zájmovou činnost zaměstnanců** - příspěvek na náklady na provoz vlastních zařízení sloužících kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců;
- lze přispívat na pronájem zařízení, masáže.

Upozornění: Nelze však přispívat na solária, kadeřnické či kosmetické služby.

Příspěvek na masáže je osvobozen od daně z příjmu pokud jsou poskytovány ve zdravotnickém zařízení nebo od maséra zapsaného v národním registru poskytovatelů zdravotnických služeb.

V souladu s podporou se slad'ováním pracovního a osobního života a zaměstnanosti se umožňuje poskytnout příspěvek na provoz vlastního zařízení poskytujícího služby péče o dítě v dětské skupině. Okruh osob oprávněných využívat vlastní zařízení i zařízení jiných organizačních složek státu nebo osob, pokud slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců, se rozšiřuje i na rodinné příslušníky.

- Příspěvek na vybavení ke zlepšení pracovního prostředí: např. varné konvice, mikrovlnné trouby, lednice, televize, počítače do sborovny, televize do sborovny ..
Příspěvek na vybavení příruční knihovny, která slouží zaměstnancům - např. daňové zákony, Týdeník Školství .. V zásadách stanovit kolik kusů a jaké budou zakoupeny.
Upozornění: Povinnost zaměstnavatele zlepšovat pracovní prostředí vyplývá z § 224 ZP a je hrazeno z rozpočtových výdajů. Povinné vybavení je např. telefon, židle, stoly apod. Fond je pouze doplňkovým zdrojem v těch případech, pokud chceme zajistit lepší vybavení, tzn. z fondu lze pořídit vybavení, které doplňuje základní. Nejedná se o takové vybavení, které potřebujeme pro výkon zaměstnání; vždy musí být k dispozici pro kolektiv zaměstnanců.
- Příspěvek na sportovní a zájmovou činnost např. stany, míče, rotoped, kola, lyže, tenisové rakety.. , videokamery, fotoaparáty, *zájmové knihy...*
Upozornění: Nejedná se o vybavení, které by využívali žáci, ale které budou využívat zaměstnanci.
Doporučuje se stanovit podmínky půjčování.
- Příspěvek na pracovní oděvy a obuv nad rámec povinného vybavení .
Zaměstnavatel má povinnost v souladu s ustanovením odst.2 § 102 zákoníku práce v prostředí, v němž oděv zaměstnance nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění, poskytnout jako osobní a ochranné pracovní prostředky též pracovní oděv nebo obuv. Zaměstnavatel na základě vyhodnocení rizik v souladu se zákoníkem práce a s nař.vl. 495/2001Sb., sestaví seznam profesí (např. tělocvikáři) na pracovišti a těm přidělí ochranné pracovní pomůcky Tyto náklady hradí zaměstnavatel z rozpočtových prostředků. To, co je nad tento seznam lze pořídit z FKSP. Musí však splňovat hygienické a bezpečnostní parametry, musí mít atest.
- Příspěvek na jednotné pracovní oblečení.
Příspěvek na jednotné pracovní oblečení lze poskytnout za předpokladu, že jednotné oblečení splňuje náležitosti uvedené v Pokynu GFŘ č. D – 6. Jednotné oblečení nesmí být zaměnitelné s běžným občanským nebo společenským oděvem. Musí být trvale a viditelně označeno identifikačními znaky (logem) pracoviště. Zaměstnavatel ve vnitřním předpise stanoví nebo v kolektivní smlouvě sjedná povinnost zaměstnanců používat pracovní oblečení pouze při výkonu zaměstnání a vymezí charakter a podobu jednotného oblečení a všech jeho součástí. Dobu jeho použití stanoví zaměstnavatel podle kvality materiálu.
Upozornění: Hodnota jednotného pracovního oblečení nepodléhá dani z příjmu a odvodům na pojistné. Jednotné oblečení se skládá z oděvu a obuvi nebo z oděvu – stejnokroj.
- Příspěvek na nákup vitamínových prostředků
Upozornění: Stále platí, že do vitamínových prostředků nelze zahrnout ovoce a zeleninu a to ani sušené nebo džusy. Z fondu lze přispívat na vitamínové preparáty v kterékoli formě. Od daně z příjmu je osvobozen příspěvek z fondu na vitamíny ,pokud byly zakoupeny ve zdravotnickém zařízení nebo na základě doporučení poskytovatele pracovně lékařských služeb.

- Dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky.
- Preventivní péči na úseku dentální hygieny a zubní prevenci poskytované dentální hygienistkou a preventivní, léčebnou a diagnostickou péči na úseku zubního lékařství včetně ortodontické péče.
- Očkování proti infekčním onemocněním.

Upozornění: Příspěvek lze poskytnout, není-li plnění ani částečně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění nebo jinou osobou na základě povinnosti stanovené právním předpisem. I zde platí, že organizace uhradí celou částku a zaměstnanci poskytne za částku sníženou o příspěvek z FKSP. Co se týče dentální hygieny a zubařské péče, jedná se nejen o pravidelné ošetření, ale i jiné typy služeb (např. bělení zubů, rovnátka apod.).

- Lze přispívat na tištěné knihy, včetně dětských knih, ve kterých reklama nepřesahuje 50% plochy.

§ 4 a

Příspěvek na použití zařízení péče o děti

Z fondu lze zaměstnancům přispívat na náklady za použití mateřské školy podle školského zákona a zařízení poskytujícího služby péče o dítě v dětské skupině.

Upozornění: zde se neuplatňuje povinnost organizace uhradit celou částku z fondu a zaměstnanci poskytnout za cenu sníženou o příspěvek z fondu.

2. § 5 – Pořízení hmotného majetku

V souladu se zákony o rozpočtových pravidlech se pořízení hmotného majetku, který je využíván ke kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců, musí hradit z fondu kulturních a sociálních potřeb.

3. § 5a - Příspěvek na dopravu do zaměstnání

Z fondu lze zaměstnanci přispívat na dopravu do a ze zaměstnání pravidelnou hromadnou dopravou osob podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

Upozornění: pravidelnou hromadnou dopravou osob se rozumí přeprava osob po stanovených trasách, kdy cestující nastupují a vystupují na předem určených zastávkách nebo místech podle předem stanovených jízdních řádů.

4. § 6 Zápůjčky na bytové účely

Maximální výše zápůjčky na pořízení bytu je 300 000,-Kč, pořízení bytového zařízení 100 000,- Kč

Zápůjčku z prostředků fondu lze poskytnout:

- na pořízení vlastního bydlení nebo pokud bude byt (dům) užíván pro vlastní bydlení (složení členského podílu na pořízení družstevního bytu pro vlastní bydlení zaměstnance);
- provedení změny stavby domu nebo bytu, který zaměstnanec užívá pro vlastní bydlení,

- na které se vydává stavební povolení nebo podléhá ohlášení (rekonstrukce);
- na bytové zařízení.
Zápůjčkou na bytové zařízení se rozumí vše co přímo souvisí s bydlením, přímou souvislost s bydlením (pro použití fondu nemá přímou souvislost s bydlením např. pořízení garáže, hudebních nástrojů ...).
- Na nesplacený zůstatek zápůjčky z fondu na bytové účely poskytnuté předchozím zaměstnavatelem a na nesplacený zůstatek půjčky z FKSP na bytové účely manžela/ky

Upozorněn: Prostředky fondu lze použít pouze k přímé úhradě účelu, který byl dohodnut ve smlouvě o zápůjčce, nelze tedy prostředky poskytnout na sporožirové a jiné účty, na stavební spoření.

Do způsobu čerpání fondu je účelné zahrnout:

- za jakých podmínek bude zápůjčka poskytnuta;
- stanovit maximální částku, kterou lze poskytnout na pořízení vlastního bydlení či na pořízení bytového zařízení.

Upozornění: Při určení výše zápůjčky je nutné nepřekročit částku, kterou stanoví vyhláška v § 6 odst.2.

Každá zápůjčka je splatná do 10 let. Lze však tuto lhůtu ve způsobu čerpání fondu zkrátit.

Náležitosti smlouvy o zápůjčce:

- k jakému účelu v souladu s vyhláškou se budou zápůjčky poskytovat a doba na kterou se uzavírá;
- výše zápůjčky;
- výše splátek;
- doba splatnosti v případě skončení pracovního poměru, pokud je stanovena jinak než stanoví vyhláška.

Upozornění: Vyhláška nestanoví povinnost ručitele. To je záležitostí organizace a smlouvy o zápůjčce, zda si zaměstnavatel povinnost mít ručitele stanoví. Při vymáhání pohledávky se postupuje podle občanského zákoníku. Vhodné je ve smlouvě o zápůjčce stanovit splátky srážkou z platu.

Zápůjčku nelze poskytnout:

- ⇒ na vypořádání společného jmění manželů;
- ⇒ na vypořádání dědiců a jiné majetkoprávní vypořádání.;
- ⇒ na úhradu nákladů, které byly kryty půjčkou nebo úvěrem od bank nebo jiné osoby;
- ⇒ na pořízení rekreační chaty, garáže, hudebních nástrojů, jízdního kola.

4. § 7 – Stravování

Z fondu lze přispívat zaměstnancům na závodní stravování podle právních předpisů upravujících stravování v organizační složce státu, příspěvkové organizaci a státním podniku

Vyhláška č.84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích nelimituje výši příspěvku z FKSP, v pravidlech čerpání dohodnout je nutné stanovit výši příspěvku (0 – 100%).

- Organizace v souladu se zákony o rozpočtových pravidlech a vyhláškou o závodním stravování, poskytuje zaměstnancům za sníženou úhradu jen jedno hlavní jídlo během stanovené směny (pokud jejich přítomnost v práci během této směny trvá alespoň 3 hodiny). Další hlavní jídlo za sníženou cenu poskytuje v případě, že zaměstnanec vykonává práci pro organizaci déle než 11 hodin v úhrnu s povinnou přestávkou v práci. Ve vlastních zařízeních hradí organizace veškeré náklady na provoz. Hodnotu spotřebovaných potravin hradí strážník, a lze mu poskytnout příspěvek z fondu, výše není limitována. V případě zajišťování závodního stravování prostřednictvím jiných subjektů organizace uhradí z nákladů z ceny hlavních jídel až 55 %, na vrub nákladů své hlavní činnosti. Nejvyšší úhrada může však být do výše 70 % horní hranice stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin podle zvláštního právního předpisu. Zbývající část dohodnuté ceny se považuje za hodnotu potravin a z fondu lze přispívat až do 100 % této ceny.
- Organizace poskytuje svým zaměstnancům závodní stravování buď prostřednictvím vlastního stravovacího zařízení nebo v případě, že nemá, zabezpečuje stravování prostřednictvím jiného subjektu, který má oprávnění poskytovat stravovací služby. Je-li stravování zabezpečováno ve vlastním zařízení, nemůže organizace současně zabezpečovat závodní stravování prostřednictvím jiného subjektu kromě výjimek, které jsou citované ve vyhlášce o závodním stravování. Organizace tudíž může v období, kdy je vlastní zařízení závodního stravování mimo provoz, zabezpečit zaměstnancům, kteří odpracují stanovenou směnu v trvání alespoň 3 hodin, závodní stravování prostřednictvím jiného subjektu, který je oprávněn poskytovat stravovací služby (např. prostřednictvím stravenek). Pokud organizace nemá vlastní stravovací zařízení, zabezpečuje závodní stravování na základě smlouvy s jiným subjektem v souladu s citovanou vyhláškou.
- Pokud organizace nemá vlastní zařízení závodního stravování, nemůže poskytovat za zvýhodněnou cenu jídlo bývalým zaměstnancům (důchodcům), a nelze jim poskytovat ani příspěvek z fondu.

Do způsobu čerpání je účelné zahrnout:

⇒ výši příspěvku;

⇒ podmínky pro poskytování příspěvku.

Upozornění: Do pravidel čerpání stanovit okruh zaměstnanců, kterým bude zvýhodněné stravování ve vlastním zařízení poskytnuto, a organizaci tohoto stravování. Příspěvek z fondu je výslovně vázán na formu závodního stravování.

6. § 8 - Rekreaace

Z fondu lze přispívat zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům na rekreační pobyty ve vlastních zařízeních nebo pořízených od jiných organizačních složek státu nebo od právnických

nebo fyzických osob včetně rehabilitace, a na zájezdy, a to v tuzemsku i v zahraničí. Pokud je součástí rekreačního pobytu rehabilitace, lze přispět i na tyto náklady.

- Příspěvek z FKSP formou nepeněžního plnění lze poskytnout na všechny služby, které poukaz obsahuje a na které zní účetní doklad.
- Úhradu provede v plné výši zaměstnavatel z fondu a zaměstnanci odprodá za cenu sníženou o příspěvek.
- Účetní doklad musí znít na adresu zaměstnavatele.
- Přispívat zaměstnancům lze i na dětské rekreace, pokud nejsou součástí výuky (např. školy v přírodě, lyžařské kurzy, školní výlety)
- Lze přispívat na akce EXOD (jedná se o rekreace) a na samoplátecké poukazy do lázní.

Do způsobu čerpání je účelné zařadit:

Výši příspěvku, popř. rozpětí na tuzemskou či zahraniční rekreaci.

Daňový režim

Výše příspěvku na tuzemský i zahraniční rekreační pobyt je osvobozena od daně z příjmů. do 20 000,-Kč pro zaměstnance včetně rodinných příslušníků za kalendářní rok. Pokud příspěvek převyší částku 20 000,-Kč, rozdíl se přičítá k platu a daň se odvádí v tom měsíci, ve kterém byl příspěvek poskytnut, a to zálohovou roční sazbou. Pro účtování je rozhodující, kdy byl poukaz zaměstnanci poskytnut, ne doba, kdy se rekreace zúčastní.

Příspěvek nelze poskytnout:

- ✓ na příspěvkovou lázeňskou péči, kterou hradí zdravotní pojišťovna;
- ✓ na rekreace (zájezdy), které si zaměstnanec uhradí sám a dodatečně požádá o příspěvek z fondu;
- ✓ na dopravu, která není v ceně poukazu.

Příspěvek z fondu se váže k datu úhrady účetního dokladu.

7. § 9 - Kultura, vzdělávání, tělovýchova a sport

Poskytnout příspěvek z fondu lze na vstupenky na kulturní a tělovýchovné akce, na tělovýchovné a sportovní činnosti a na dopravu na tyto akce za předpokladu, že je organizace organizuje nebo pořídí pro své zaměstnance a jejich rodinné příslušníky.

To znamená, že účetní doklad o zaplacení vstupenek, faktura za úhradu nákladů na pořádání akcí vždy zní na adresu zaměstnavatele.

Z fondu lze přispívat zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům na umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání, které není odborným rozvojem, prohlubováním vzdělání nebo kvalifikace, soustavným vzděláváním nebo zdokonalováním odborné způsobilosti zaměstnance.

.

Pokud organizace pořádá sportovní či kulturní akce, může přispívat na náklady spojené se zabezpečením akce pouze zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům, nikoliv hostům.

Příspěvek lze poskytnout:

- ✓ na vstupenky či permanentky do sportovních zařízení (např. do bazénů, fitness center)
- ✓ na vstupenky do divadel;

- ✓ na pořádání kulturně společenských akcí – vánoční besídky, výroční oslavy školy, setkání s důchodci (bývalými zaměstnanci) apod.;
- ✓ na sportovní, tělovýchovné a kulturní akce pro děti zaměstnanců;
- ✓ na vzdělávání, které je poskytované nad rámec vzdělávání nařízeného zaměstnavatelem

Lze přispívat na provozní náklady spojené s akcí. V rámci těchto nákladů mohou být i náklady na přiměřené občerstvení (musí být presenční listina). Finanční částka není nikde stanovena. Doporučení z MF je držet se nejvyšší částky, která je uvedena v § 163 ZP, resp. v prováděcím předpise.

Při pořádání sportovních akcí lze v rámci nákladů uhradit i ceny vítězům soutěží

Do způsobu čerpání je účelné zařadit:

- ✓ výši příspěvku na kulturně společenské akce;
- ✓ výši příspěvků na sportovní akce;
- ✓ výši příspěvků na vzdělávací akce

Nepeněžní příspěvek na uvedené akce je u zaměstnance osvobozen od daně z příjmu (zákon o daních z příjmů č.586/92Sb. § 6 odst.9 písm. d).

8. § 10 - Výměnné akce

Při vzájemných výměnných rekreacích, zájezdech, kulturních akcí a sportovních soutěžích lze při zajištění vzájemnosti z fondu hradit pobytové náklady zaměstnanců a rodinných příslušníků jiných tuzemských i zahraničních právnických a fyzických osob.

Upozornění: Organizační složky státu a příspěvkové organizace uzavírají smlouvy s jinými osobami o vzájemných výměnných rekreacích, zájezdech a jiných akcích, a to i se zahraničními osobami. Je umožněno, aby při zajištění vzájemnosti bylo možno z fondu hradit pobytové náklady zaměstnanců a rodinných příslušníků těchto osob za předpokladu, že obdobné náklady budou hrazeny pro vlastní zaměstnance v zařízeních těchto jiných osob.

9. § 11 – Sociální výpomoci a zápůjčky

Částky pro jednotlivé sociální výpomoci-nejvýše 30 000Kč resp. 50 000 Kč (v případech postižení živelní pohromou, ekologickou či průmyslovou havárií na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav) a zápůjčky nejvýše 50 000Kč resp. 100 000 Kč (v případech postižení živelní pohromou.....se splatností 5 let)

Sociální výpomoci lze poskytnout v případech, kdy se jedná o nenávratné postižení zaměstnance, a půjčky při dočasné ztížené sociální situaci. Sociální výpomoc je nenávratná.

- Poskytují se peněžní formou.

S ohledem na socioekonomický vývoj dochází k umožnění poskytnutí sociální půjčky a výpomoci peněžní formou, např. převodem finančních prostředků na bankovní účet.

- Každá zápůjčka musí být schválena samostatně, nejedná se o zaměstnance a rok.

Do způsobu čerpání je účelné zařadit:

- v jaké výši a za jakých podmínek bude poskytnuta sociální výpomoc;
- v jaké výši a za jakých podmínek bude poskytnuta sociální zápujčka.

Daňový režim

Sociální výpomoci podléhají dani z příjmu s výjimkou sociální výpomoci poskytnuté pozůstalým po zaměstnanci, do výše 15 000 Kč. Dani z příjmu též nepodléhá sociální výpomoc poskytnutá do výše 50 000,- Kč v souvislosti s průmyslovou havárií, ekologickou havárií a živelní pohromou.

Sociální zápujčky dani z příjmů nepodléhají.

Upozornění: Každá sociální zápujčka a sociální výpomoc musí být samostatně schválena a musí být vázána na konkrétní případ.

10. § 12 – Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Z fondu lze přispívat zaměstnanci na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření nejvýše však 100 % částky, kterou se zaměstnanec zavázal hradit ze svých zdrojů. (přechodné ustanovení – příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky neuplatňují omezení 100 % do 30. 6. 2020)

Poskytování příspěvku na penzijní připojištění z fondu navazuje na zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem § 27 odst.5: „Za účastníka může s jeho souhlasem platit penzijnímu fondu příspěvek nebo jeho část třetí osoba; účastník je povinen tuto skutečnost předem písemně oznámit penzijnímu fondu. Podle věty první mohou rovněž zaměstnavatelé tvořící fond kulturních a sociálních potřeb hradit z tohoto fondu příspěvek nebo jeho část za své zaměstnance, kteří jsou účastníky podle tohoto zákona. Na příspěvek placený zaměstnavatelem zcela nebo z části za své zaměstnance se neposkytuje státní příspěvek. Lze přispívat i na doplňkové penzijní spoření (z. č.427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů).

- Daňový režim – u zaměstnance jsou od daně z příjmu osvobozeny příspěvky do výše 50 000,-Kč ročně u téhož zaměstnavatele (§6 odst.9 písm. p zákon o daních z příjmu)

Zaměstnavatel uzavře se zaměstnancem smlouvu o poskytování příspěvku z fondu na penzijní připojištění, ve které bude stanovena výše příspěvku, od kdy a za jakých podmínek bude zaměstnavatel přispívat.

Zaměstnanec oznámí svému penzijnímu fondu z jakého účtu, v jaké výši, od kterého měsíce bude dostávat od svého zaměstnavatele příspěvek z FKSP ke své částce na penzijní připojištění.

Upozornění: Ze zákonných norem nevyplývá, u které konkrétní pojišťovny má mít zaměstnanec uzavřenou smlouvu, aby mu mohl být příspěvek uhrazen. Pojišťovnu si volí zaměstnanec. Pokud má již zaměstnanec uzavřenou smlouvu, zaměstnavatel je povinen ji respektovat. Volba penzijního fondu je na zaměstnanci.

Do způsobu čerpání zahrnout:

- ✓ výši příspěvku z fondu;
- ✓ podmínky poskytnutí příspěvku.

Příspěvek nelze poskytnout:

- na jiné formy pojištění, vyjma příspěvku na soukromé životní pojištění.

§12 a/ Pojistné na soukromé životní pojištění

Z prostředků fondu lze přispívat na soukromé životní pojištění na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území ČR, nejvýše však do 50% částky pojistného, kterou se zaměstnanec zavázal hradit, za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení 60 let.

10. § 13 - Příspěvek odborové organizaci

Je zachována možnost poskytování příspěvku odborové organizaci, která působí u zaměstnavatele na úhradu prokazatelných nákladů, které jí vznikají v souvislosti s plněním oprávnění vyplývajících z pracovněprávních předpisů.

Příspěvek se vztahuje na prokazatelné náklady, které nejsou hrazeny podle jiných právních předpisů. Nejedná se o příspěvek na vlastní činnost odborové organizace, ale o příspěvek na náklady, které vzniknou s kolektivním vyjednáváním a řešením pracovněprávních otázek za všechny pracovníky organizace.

Upozornění: § 277 zákoníku práce ukládá zaměstnavateli povinnost zajistit podmínky pro řádný výkon činnosti ZO, poskytovat jim podle svých provozních možností v přiměřeném rozsahu místnosti s nezbytným vybavením, hradit nezbytné náklady na údržbu a technický provoz a náklady na potřebné podklady.

Při stanovení způsobu čerpání využijte společného metodického doporučení MŠMT ČR a ČMOS PŠ k vyhlášce č. 114/2002 Sb., o FKSP č.j. 21 074/2002-40

Příklady činností vyplývajících z pracovně-právních předpisů, při kterých vznikají odborové organizaci náklady:

- ⇒ zpracování kolektivní smlouvy;
- ⇒ vlastní kolektivní vyjednávání;
- ⇒ seznámení všech zaměstnanců s kolektivní smlouvou;
- ⇒ příprava změn a doplňků ke kolektivní smlouvě a jejich realizace, plnění a vyhodnocení;
- ⇒ řešení problémů spojených s aplikací a plněním kolektivní smlouvy;
- ⇒ náklady v souvislosti s realizací práv a povinností vyplývajících ze zákoníku práce a dalších právních předpisů.

11. § 14 – Dary

Rozsah poskytování darů a jejich výše zůstává nezměněna. Výše darů není omezena, ale je omezena celková částka, kterou lze z rozpočtu na dary stanovit. Celková výše darů může činit nejvýše 15 % z přídělu fondu na příslušný rok. Nevyčerpanou část limitu lze převést do příštího roku pro stejný účel, a to nad stanovený limit.

Dar lze poskytnout

- Za mimořádnou aktivitu ve prospěch organizační složky státu nebo příspěvkové organizace a za aktivitu humanitárního a sociálního charakteru, která nesouvisí s plněním úkolů vyplývajících z pracovní smlouvy.
- Jedná se např. o odměny bezpříspěvkovým dárcům krve, za dobrovolnou práci s dětmi, za osobní pomoc při živelních pohromách apod. Lze je poskytovat i jiným fyzickým osobám, cizím státním příslušníkům.
- Při pracovních výročí 20 let a každých 5 let výkonu práce u zaměstnavatele. Do pracovního výročí lze započítat i práci konanou u jiného zaměstnavatele, ale ne konanou mimo pracovní poměr.

Lze stanovit podmínku, že zaměstnanec současně musí u zaměstnavatele odpracovat 5 let. Pokud se další podmínka stanoví, musí být pro poskytnutí daru splněny obě podmínky.

- Při životních výročí 50 let a každých dalších 5 let věku,

pokud je poskytnut dar peněžní, podléhá dani a odvodům na zdravotní a sociální pojištění. Dar lze poskytnout jak zaměstnancům, tak i bývalým zaměstnancům (důchodcům).

- Při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Den, kdy byl důchod přiznán.
- Dary lze poskytovat též jiným fyzickým osobám nebo příspěvkovým organizacím postiženým živelní pohromou, ekologickou nebo průmyslovou havárií na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav. Na tyto dary se nevztahuje omezení přídělu 15% z celkového přídělu.

Do způsobu čerpání je účelné zahrnout:

- k jakým příležitostem dar poskytneme;
- stanovit maximální částku daru k jednotlivým plněním.

Upozornění: Příležitosti k poskytování darů nelze rozšiřovat. Nelze poskytnout dar za mimořádnou aktivitu plošně, nelze z FKSP poskytovat dary k Vánocům, k narození dítěte, jako svatební dary apod.

Daňový režim

Dani z příjmů nepodléhá pouze nepeněžní dar do 2000,- Kč, peněžní dar dani podléhá vždy.

Upozornění: Odvody na pojistné se hradí z rozpočtových prostředků.

§ 14 a Jiné úhrady z fondu

Z fondu lze hradit pořízení smuteční kytice nebo smutečního věnce v případě úmrtí zaměstnance

Zákonná ustanovení související s FKSP

- zákoník práce
- zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a státní politiku v zaměstnanosti, v platném znění
- zákon č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 170/1990 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čistících a desinfekčních prostředků.

ČMOS PŠ

6.1. 2020

1. 14 Krácení příspěvku s ohledem na velikost úvazku

Stanovisko odborů a ministerstva financí,

„Právní předpisy, které upravují okruh osob, kterým je fond kulturních a sociálních potřeb určen, používají výhradně pojem zaměstnanec... Na základ výše uvedeného máme za to, že u zaměstnanců pracujících na částečný úvazek v pracovním poměru, při stanovení výše příspěvků z fondu, není možné použít zásadu krácení příspěvku poměrným dílem podle délky jeho úvazku. Čerpání z fondu se neodvíjí od délky odpracované doby, ale od statutu zaměstnance.“

(kráceno)

zdroj: Zděnková, V., Seidlová V., Čornejová H., Peterová H.: *Jak správně vytvářet a využívat FKSP*, Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování, Soudy s.r.o., Praha, 7. vydání, ISBN 978-80-86846-71-2, 175 s.

Při vyhledávání této problematiky na netu narazíte občas na vyjádření rozmanitých soukromých firem, že se s tímto výkladem neztotožňují. U citovaného výkladu je ale velmi důležité to, kdo jej vydal. Kontrolní orgány se budou řídit výkladem ministerstva financí, ne názory soukromých osob.

1. 15 Zrušená vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb

Pokud vytváříte po 1. 1. 2024 svůj vnitřní předpis (kolektivní smlouvu), formulace vyhlášky pro vás vhodné můžete použít či libovolně upravit.

Ministerstvo financí stanoví podle § 48 odst. 8 a § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 174/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb. podle § 33 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a podle § 23 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje výši tvorby fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen "fond"), další příjmy a hospodaření s fondem ve státním podniku, v organizačních složkách státu a ve státních příspěvkových organizacích¹⁾ a příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky (dále jen "příspěvková organizace").

§ 2

Výše tvorby fondu

(1) Základní příděl, kterým je tvořen fond, činí v organizačních složkách státu a v příspěvkových organizacích 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost.

(2) Státní podnik tvoří fond

a) základním přídělem ze zisku ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy, náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, a

b) dalšími příděly ze zisku.

(3) Nelze-li z důvodu ztráty nebo nedostatku zisku využít ke krytí základního přídělu do fondu postup podle ustanovení § 19 zákona o státním podniku, nebo jsou-li prostředky rezervního fondu nedostačující, vytvoří státní podnik fond i v nižší výši, kterou umožňuje výše zisku nebo zůstatek rezervního fondu.

(4) Další příjmy fondu tvoří:

a) náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu,

b) peněžní a jiné dary určené do fondu.

(5) U příspěvkových organizací jsou příjmem fondu také příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz příspěvková organizace přispívá z fondu.

Hospodaření s fondem

§ 3

(1) Organizační složka státu, státní podnik a příspěvková organizace sestavuje rozpočet fondu a stanoví způsob jeho čerpání. Při používání fondu se postupuje v souladu se schváleným rozpočtem a lze z něj čerpat pouze výdaje podle § 4 až 14a. Pro spolurozhodování odborové organizace platí zvláštní právní předpis.²⁾

(2) Prostředky fondu příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky se ukládají na samostatném účtu u bank a poboček zahraničních bank. Prostředky fondu organizační složky státu a státní příspěvkové organizace se ukládají v České národní bance na účtech podřízených státní pokladně. Převody peněžních prostředků na zálohy na základní příděl do fondu se uskuteční nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž k tvorbě fondu došlo.

(3) Organizační složka státu, státní podnik a příspěvková organizace může přispívat pouze na plnění a činnosti, které organizuje nebo spoluorganizuje nebo pořídí od jiné organizační složky státu nebo právnické anebo fyzické osoby. Zaměstnancům v pracovním poměru, státním zaměstnancům podle zákona o státní službě, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům a důchodcům, kteří při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u organizační složky státu, státního podniku nebo příspěvkové organizace, (dále jen "zaměstnanec") a jejich manželům, manželkám, partnerům, partnerkám^{2a)}, druhům, družkám a nezaopatřeným dětem³⁾ včetně dětí svěřených do pěstounské nebo poručnické péče a dětí svěřených soudem do péče zaměstnance (dále jen

"rodinný příslušník") se poskytne plnění nebo činnost podle věty první za cenu sníženou o příspěvek z fondu.

(4) Příspěvek lze poskytnout pouze z fondu té organizační složky státu, státního podniku, nebo příspěvkové organizace, která činnost nebo plnění zcela uhradila.

(5) Na poskytnutí příspěvku nebo jiné plnění z fondu není právní nárok.

(6) Příspěvkem podle této vyhlášky, pokud není stanovena jeho výše, může být i plná úhrada nákladů.

(7) Zůstatek nesplacených zápůjček poskytnutých zaměstnanci organizační složky státu nebo příspěvkové organizace podle § 6 a § 11 odst. 2 může být prominut za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem,⁴⁾ nejvýše však lze prominout částku 30 000 Kč. Zůstatek nesplacených zápůjček poskytnutých zaměstnanci státního podniku podle § 6 a § 11 odst. 2 může být v případě tíživých sociálních poměrů prominut v souladu s pravidly hospodaření s fondem, nejvýše lze však prominout částku 30 000 Kč.

(8) Veškerá plnění z fondu, s výjimkou peněžitého příspěvku na stravování, sociálních výpomocí, sociálních zápůjček a darů, jsou zaměstnancům poskytována nepeněžní formou.

§ 4

(1) Z fondu lze přispívat na náklady na provoz mateřské školy podle školského zákona a zařízení poskytujícího služby péče o dítě v dětské skupině kulturních zařízení, rekreačních zařízení, sportovních a tělovýchovných zařízení, rehabilitačních zařízení včetně masáží a zařízení pro zájmovou činnost organizačních složek státu, státních podniků a příspěvkových organizací (dále jen "zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců") a na provoz autobusu a to v rozsahu, v jakém jsou využívány, pro potřeby zařízení sloužícího kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců a rodinných příslušníků.

(2) Z fondu lze přispívat zaměstnancům na:

- a) vitaminové prostředky,
- b) dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky,
- c) preventivní péči na úseku dentální hygieny a zubní prevenci poskytované dentální hygienistkou a preventivní, léčebnou a diagnostickou péči na úseku zubního lékařství včetně ortodontické péče,
- d) očkování proti infekčním onemocněním.

(3) Příspěvek podle odstavce 2 lze poskytnout, není-li plnění ani částečně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění nebo jinou osobou na základě povinnosti stanovené jiným právním předpisem.

(4) Z fondu lze přispívat na vybavení ke zlepšení pracovních podmínek, na pracovní oděvy a obuv, a to nad povinné vybavení, na jednotné oblečení a na vybavení pro sportovní a zájmovou činnost, které je půjčováno zaměstnancům.

(5) Pokud jsou zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců využívána i pro jiné účely, je nutno poměrnou část nákladů uhradit z provozních nákladů ze zdrojů stanovených pro tuto činnost právními předpisy (např. vzdělávání zaměstnanců).⁵⁾

(6) Z fondu lze přispívat na náklady za dočasné užívání zařízení jiných organizačních složek státu nebo osob, pokud slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců a rodinných příslušníků.

(7) Z fondu lze přispívat zaměstnancům na úhradu tištěných knih, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy knihy.

§ 4a

Příspěvek na použití zařízení péče o děti

Z fondu lze zaměstnancům přispívat na náklady za použití mateřské školy podle školského zákona a zařízení poskytujícího služby péče o dítě v dětské skupině. Pro účely tohoto ustanovení se § 3 odst. 4 nepoužije.

§ 5

Pořízení hmotného majetku

Z fondu se hradí pořízení hmotného majetku, který slouží kulturním a sociálním potřebám zaměstnanců.⁶⁾

§ 5a

Příspěvek na dopravu do zaměstnání

Z fondu lze zaměstnanci přispívat na dopravu do a ze zaměstnání pravidelnou hromadnou dopravou osob, jde-li o pravidelnou hromadnou dopravu podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

§ 6

Zápůjčky na bytové účely

(1) Zaměstnancům lze na základě písemné smlouvy poskytnout z prostředků fondu zápůjčku na:

- a) pořízení domu nebo bytu do vlastnictví nebo spoluvlastnictví pro vlastní bydlení, na složení členského podílu na družstevní byt pro vlastní bydlení a na provedení změny stavby domu nebo bytu, který zaměstnanec užívá pro vlastní bydlení
- b) koupi bytového zařízení,
- c) nesplacený zůstatek zápůjčky z fondu na bytové účely poskytnuté předchozím zaměstnavatelem a na nesplacený zůstatek půjčky z fondu na bytové účely manžela (manželky).

(2) Půjčky z prostředků fondu jsou bezúročné a poskytují se za těchto podmínek:

a) zaměstnanci je možno poskytnout i více zápůjček; součet zůstatků nesplacených zápůjček poskytnutých zaměstnanci a nové zápůjčky podle odstavce 1 nesmí přesáhnout 300 000 Kč, z toho podle odstavce 1 písm. b) částku 100 000 Kč,

b) každá zápůjčka je splatná nejpozději do 10 let od uzavření smlouvy o zápůjčce; prostředky z poskytnuté zápůjčky lze použít pouze k přímé úhradě účelu, který byl dohodnut ve smlouvě o zápůjčce.

(3) Dojde-li ke skončení pracovního nebo služebního poměru, je zápůjčka splatná nejpozději do šesti měsíců ode dne jeho skončení, pokud není ve smlouvě o zápůjčce stanoveno jinak.

(4) Zápůjčky nelze poskytnout na úhradu nákladů, které již byly kryty zápůjčkou nebo úvěrem od bank nebo poboček zahraničních bank nebo jiné osoby. Zápůjčku nelze dále poskytnout na vypořádání společného jmění manželů, vypořádání dědiců a jiné majetkoprávní vypořádání.

§ 7

Stravování

Z fondu lze přispívat zaměstnancům na stravování podle právních předpisů upravujících stravování v organizační složce státu, příspěvkové organizaci a státním podniku a na peněžitý příspěvek na stravování, nejvýše však 45 % tohoto příspěvku.

§ 8

Rekreace

Z fondu lze přispívat zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům na rekreaci, včetně rehabilitace a lázeňské léčby, rekreační pobyty ve vlastních zařízeních nebo pořízených od jiných organizačních složek státu nebo od právnických nebo fyzických osob a na zájezdy, a to v tuzemsku i v zahraničí.

§ 9

Kultura, vzdělávání, tělovýchova a sport

Z fondu lze přispívat zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům na

a) vstupenky na kulturní, tělovýchovné a sportovní akce a na dopravu na tyto akce,

b) náklady na kulturní, tělovýchovné a sportovní akce pořádané organizační složkou státu, státním podnikem nebo příspěvkovou organizací,

c) náklady na umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání, které není odborným rozvojem, prohlubováním vzdělání nebo kvalifikace, soustavným vzděláváním nebo zdokonalováním odborné způsobilosti zaměstnance.

§ 10

Výměnné akce

Při vzájemných výměnných rekreacích, zájezdech, kulturních akcích a sportovních soutěžích lze při zajištění vzájemnosti z fondu hradit pobytové náklady zaměstnanců a rodinných příslušníků jiných tuzemských i zahraničních právnických a fyzických osob.

§ 11

Sociální výpomoci a zápůjčky

(1) Z fondu lze poskytnout jednorázovou sociální výpomoc zaměstnancům, popř. jejich nejbližším pozůstalým, v mimořádně závažných případech a při řešení tíživých nebo neočekávaných sociálních situací. Sociální výpomoc může v jednotlivém případě činit nejvýše 30000 Kč, v případech postižení živelní pohromou, ekologickou nebo průmyslovou havárií na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav, nejvýše 50000 Kč.

(2) Na základě písemné smlouvy lze zaměstnancům poskytnout k překlenutí tíživé finanční situace bezúročnou zápůjčku nejvýše 50000 Kč nebo 100000 Kč v případech postižení živelní pohromou, ekologickou nebo průmyslovou havárií na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav, nebo stav nebezpečí se splatností do 5 let od uzavření smlouvy o půjčce. Při skončení pracovního nebo služebního poměru je zápůjčka splatná nejpozději do šesti měsíců ode dne jeho skončení, pokud není ve smlouvě o zápůjčce stanoveno jinak.

(3) Sociální výpomoci a zápůjčky podle odstavců 1 a 2 se poskytují peněžní formou v souladu s rozpočtem fondu.

§ 12

Penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a účet dlouhodobých investic

Z fondu lze přispívat zaměstnanci na penzijní připojištění⁹⁾, doplňkové penzijní spoření¹¹⁾, nebo účet dlouhodobých investic podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, nejvýše však 100 % částky, kterou se zaměstnanec zavázal hradit ze svých zdrojů.

§ 12a

Pojistné na soukromé životní pojištění

Z fondu lze hradit pojišťovně za zaměstnance část pojistného na soukromé životní pojištění na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zvláštního právního předpisu^{9a)}, nejvýše však 50 % částky pojistného, kterou se zaměstnanec zavázal hradit, za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let.

§ 13

Příspěvek odborové organizaci

Z fondu lze poskytovat příspěvek odborové organizaci, která působí u organizační složky státu, státního podniku nebo příspěvkové organizace, na úhradu prokazatelných nákladů, které jí vznikají v souvislosti s plněním oprávnění vyplývajících z pracovněprávních předpisů.

§ 14

Dary

(1) Z fondu lze poskytovat zaměstnancům věcné nebo peněžní dary

- a) za mimořádnou aktivitu ve prospěch zaměstnavatele při poskytnutí osobní pomoci při požáru, živelní události a při jiných mimořádných případech a za aktivitu humanitárního a sociálního charakteru a péči o zaměstnance a jejich rodinné příslušníky,
- b) při pracovních výročí 20 a každých dalších 5 let trvání pracovního nebo služebního poměru u zaměstnavatele; do pracovního výročí lze započítat i dobu trvání pracovního poměru u jiných zaměstnavatelů. Do pracovních výročí nelze zahrnout dobu výkonu práce konané na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr,
- c) při životních výročí 50 let a každých dalších 5 let věku,
- d) při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

(2) Za mimořádnou aktivitu podle odstavce 1 písm. a) lze z fondu poskytnout dar i jiným fyzickým osobám než zaměstnancům.

(3) Celková výše darů může činit nejvýše 15 % ze základního přídělu. Nevyčerpanou část limitu lze převádět do dalšího roku pro stejný účel, a to nad stanovený limit.

(4) Dary lze poskytovat fyzickým osobám nebo příspěvkovým organizacím postiženým živelní pohromou, ekologickou nebo průmyslovou havárií na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav, nebo stav nebezpečí. Na tyto dary se nevztahuje omezení podle odstavce 3.

§ 14a

Jiné úhrady z fondu

Z fondu lze hradit pořízení smuteční kytice nebo smutečního věnce v případě úmrtí zaměstnance.

Přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení

§ 15

Prostředky fondu vytvořené a pohledávky za zaměstnanci vzniklé z poskytnutých půjček před účinností této vyhlášky se považují za prostředky fondu a pohledávky podle této vyhlášky.

1) § 54 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 501/2001 Sb.

2) § 225 zákoníku práce.

2a) zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství

2a) Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

3) § 11 až 16 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 242/1997 Sb. a zákona č. 271/2001 Sb.

4) § 34 zákona č. 219/2000 Sb.

5) § 68 zákona č. 218/2000 Sb.

6) § 50 zákona č. 218/2000 Sb.

7) odkaz zrušen

Vyhláška č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích.

9) *Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.*

9a) *Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů."*

10) § 19 odst. 1 a § 23 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku.

11) *Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů*